

Správa zo zahraničnej pracovnej cesty

1. Krajina: Uruguaj

2. Miesto pobytu: Punta del Este, Montevideo

3. Účastníci cesty: RNDr. Ján Kadlečík, odb. envír. výchovy a medzinár. spolupráce ŠOP SR

4. Navštívené organizácie a inštitúcie:

5. Dátum pobytu: 30.5.-12.6.2015

6. Hlavné témy rokovaní počas pobytu:

12. zasadnutie konferencie zmluvných strán (COP12) Dohovoru o mokradiach (Ramsar, Irán, 1971).

7. Priebeh pobytu:

30.-31.5.2015

- Preprava autobusom z Bratislavy na letisko do Viedne, letecky cez Mníchov a Sao Paolo do Montevidea, autobusom pre účastníkov do Punta del Este do hotela; ubytovanie;
- Registrácia na COP 12, neformálne konzultácie s účastníkmi;
- Úvodné koordinačné stretnutie členských krajín EÚ.

1.6.2015

Stretnutie európskych zmluvných strán Ramsarského dohovoru

– nominácie európskeho regiónu do orgánov COP12, pracovných skupín, zmeny rokovacieho poriadku, Strategický plán na r. 2016-2021, úvod do jednotlivých navrhovaných rezolúcií, analýza národných správ 2012-2014, odporúčania z 8. Európskeho regionálneho zasadnutia (Kufstein 2014), európske nominácie do Stáleho výboru dohovoru na r. 2015-2018;

Zasadnutia regionálnych iniciatív

- Organizovanie a vedenie stretnutia členov Karpatskej iniciatívy pre mokrade (CWI) – prerokovanie návrhu projektu na zabezpečenie činnosti CWI, priority pre ďalšie obdobie;
- Otvorenie priestorov Mediteránnej iniciatívy pre mokrade MedWet („Agora“)* – uvedenie priestorov pre prezentácie a diskusie ohľadom Stredomorskej iniciatívy a ďalšie podujatia.

2.6.2015

Stretnutie európskych zmluvných strán

- vystúpenie generálneho tajomníka Ramsarského dohovoru; Globálne partnerstvo pre revitalizáciu mokradí; úvod do jednotlivých navrhovaných rezolúcií a sprievodných podujatí; nominácie európskeho regiónu do Stáleho výboru;

Koordinačné stretnutie členských krajín EÚ – úvodné slovo v mene členských krajín EÚ k prerokovaniu jednotlivých dokumentov, spoločné pozície, zastúpenie v pracovných a kontaktných skupinách pre jednotlivé rezolúcie;

Slávnostné otvorenie COP12

- Úvodné príhovory zástupcov hostujúcej krajiny, regionálnych reprezentantov, predsedajúcej Stáleho výboru, generálnej riaditeľky IUCN, zástupcov partnerských organizácií a generálneho tajomníka Ramsarského dohovoru, odovzdanie predsedania konferencii zástupcom uruguajského ministerstva ŽP.

3.6.2015

Koordinačné stretnutie členských krajín EÚ

- prerokovanie úvodného slova v mene členských krajín EÚ k jednotlivým dokumentom; spoločné pozície;

Plenárne zasadnutie COP12

– organizačné záležitosti – prijatie programu konferencie, rokovacieho poriadku, voľba funkcionárov konferencie; správy Stáleho výboru, generálneho tajomníka dohovoru, o implementácii Programu komunikácie, výchovy, participácie a osvetu (CEPA), správa Vedeckého a odborného hodnotiaceho panela (STRP); prezentácia Mokrade v Uruguaji; panelová diskusia o inovatívnych verejno-súkromných partnerstvách;

Sprievodné podujatia (Rašeliniská, regulácia klímy a biodiverzita z ramsarského pohľadu; Mokrad'ové centrá, globálny a lokálny nástroj pre riešenie CEPA Ramsarského dohovoru);

Ramsarská cena za ochranu mokradí

- predstavenie laureátov a slávnostné odovzdávanie Ceny za ochranu mokradí Ramsarského dohovoru.

4.6.2015

Koordinačné stretnutie členských krajín EÚ

- prerokovanie úvodného slova v mene členských krajín EÚ k jednotlivým dokumentom; spoločné pozície;

Plenárne zasadnutie COP12

- voľba členov Stáleho výboru pre nasledujúce trojročné obdobie; prezentácia o cieľoch trvalo udržateľného rozvoja po roku 2015 a význame mokradí; správa finančnej subkomisie za roky 2012-2015 a alternatívy rozpočtu na r. 2016-2018; prerokovanie návrhov rezolúcií – Ramsarský strategický plán na r. 2016-2021, mobilizácia zdrojov a rámec pre partnerstvá, podpora pre nové oficiálne jazyky dohovoru, zlepšenie zviditeľňovania dohovoru a jeho významu a synergií s inými medzinárodnými dohovormi;

Stretnutie európskych zmluvných strán

– pozície EÚ a európskeho regiónu k jednotlivým navrhovaným rezolúciám;

Sprievodné podujatia (Observatórium na monitorovanie a obhospodarovanie mokradí: skúsenosti z Mediteránu); prezentácie držiteľov Ceny za ochranu mokradí Ramsarského dohovoru v Agora.

5.6.2015

Koordinačné stretnutie členských krajín EÚ

- prerokovanie úvodného slova v mene členských krajín EÚ k jednotlivým dokumentom; spoločné pozície;

Plenárne zasadnutie COP12

- Vyhlásenie k Svetovému dňu životného prostredia; prerokovanie návrhov rezolúcií - podpora pre nové oficiálne jazyky dohovoru, zlepšenie zviditeľňovania dohovoru a jeho významu a synergií s inými medzinárodnými dohovormi, návrh Programu CEPA na r. 2016-2021, akreditácia Ramsarského mokrad'ového sídla, zabezpečenie a ochrana vodných zdrojov pre mokrade, návrh rezolúcie o rašeliniskách, klimatickej zmene a múdrom využívaní a dôsledkoch pre Ramsarský dohovor;

Sprievodné podujatia (Globálne partnerstvo pre obnovu mokradí).

6.6.2015

Koordinačné stretnutie členských krajín EÚ

- prerokovanie úvodného slova v mene členských krajín EÚ k jednotlivým dokumentom; spoločné pozície;

Stretnutie regionálnych iniciatív Ramsarského dohovoru v Agora – pracovné stretnutie za účasti zástupkyne generálneho tajomníka dohovoru k prerokovaniu zlepšenia fungovania regionálnych centier a regionálnych iniciatív a vzájomnej spolupráce, z podnetu MedWet; prezentovanie CWI;

Plenárne zasadnutie COP12

- Prezentácia Medzinárodné obhospodarovanie vôd; prerokovanie návrhov rezolúcií – nový rámec pre vedeckú a odbornú podporu pre dohovor, mokrade a znižovanie rizika pohrôm, stav lokalít v Ramsarskom zozname mokradí medzinárodného významu, regionálne iniciatívy 2016-2018, ochrana stredomorských ostrovných mokradí, hodnotenie a zabezpečenie efektívneho manažmentu a ochrany ramsarských lokalít, zodpovednosť Stáleho výboru, jeho úlohy a zloženie a regionálna kategorizácia krajín v dohovore;

Sprievodné podujatia (Trvalo udržateľné využívanie mokradí a vôd: medzinárodné dohody o vode a ich príspevok k implementácii cieľov trvalo udržateľného rozvoja; Synergia ramsarských regionálnych centier a získané skúsenosti); podujatie v Agora o ochrane veľrýb.

7.6.2015

- Exkurzie do mokradí Uruguaja – účasť na exkurzii na Čiernu lagúnu (Laguna Negra) a do Národného parku Santa Teresa; ekologický mokraďový park Maldonado.

8.6.2015

Koordinačné stretnutie členských krajín EÚ

- prerokovanie spoločnej pozície k revidovaným návrhom jednotlivých rezolúcií;

Plenárne zasadnutie COP12

- prerokovanie návrhov rezolúcií – prijatie revidovaného návrhu rezolúcie o ochrane stredomorských ostrovných mokradí; rokovania v pracovných skupinách k ďalším rezolúciám.

Sprievodné podujatia (spolupráca s delegáciou ČR na podujatí Mokrade a poľnohospodárstvo).

9.6.2015

Koordinačné stretnutie členských krajín EÚ

- prerokovanie spoločnej pozície k revidovaným návrhom jednotlivých rezolúcií;

Plenárne zasadnutie COP12

- prijatie návrhov rezolúcií, prerokovanie záverečnej správy zo zasadnutia a jej schválenie; záverečné príhovory;

Sprievodné podujatia; záverečné podujatie v Agora;

- Ukončenie zasadnutia.

10.6.2015

- Preprava autobusom do Montevidea, ubytovanie.

11.-12.6.2015

- Preprava z Montevidea letecky cez Sao Paulo a Mníchov do Viedne, autobusom do Bratislavy a vlakom do Vrútok.

8. Materiály zo ZPC a miesto ich uloženia:

Dokumenty z rokovania a ostatné materiály sú uložené u účastníka cesty na odbore environmentálnej výchovy a medzinárodnej spolupráce ŠOP SR.

9. Prínos ZPC:

Témou 12. zasadnutia konferencie zmluvných strán Ramsarského dohovoru (COP12) boli „Mokrade pre našu budúcnosť“. Zúčastnilo sa na ňom vyše 800 zástupcov 141 zmluvných strán dohovoru (z celkového počtu 168, z toho 19 členských krajín EÚ), medzinárodných partnerských organizácií, agentúr OSN, medzivládnych organizácií a mimovládnych organizácií. Rokovania a diskusie zdôraznili potrebu lepšieho zviditeľňovania dohovoru a zvýšenie úlohy mokradí v procese prípravy rozvojovej agendy OSN po roku 2015, ako aj väčšej súčinnosti s inými dohovormi, najmä s Dohovorom o biodiverzite. COP12 schválila 16 rezolúcií, vrátane nového Strategického plánu na roky 2016-2024 (platnosť Strategického plánu bola na návrh krajín EÚ predĺžená do r. 2024, prehodnotiť by sa mal na COP14), nového rámca pre realizáciu vedeckého a odborného programu a metodík pre dohovor (vrátane reštrukturalizácie STRP a vytvorenia Manažmentovej pracovnej skupiny, či vypracovania Stavu mokradí sveta a ich služieb ľuďom), rezolúcie o vzťahu ochrany rašelinísk a klimatickej zmeny, o znížení rizika pohrôm, akreditácii mokraďových sídiel a prepojení úsilia dohovoru s inými medzinárodnými nástrojmi a procesmi (ako je UNEP, CBD, IPBES a i.). Prijatý bol rozpočet dohovoru na r. 2016-2018 s predpokladaným ročným členským príspevkom SR vo výške 8345 CHF. Schválená bola úloha pre Stály výbor pripraviť pre COP13 stratégiu na prijatie arabčiny ako ďalšieho oficiálneho jazyka dohovoru. Wildfowl and Wetland Trust (WWT) bol schválený ako ďalšia medzinárodná partnerská organizácia dohovoru. V rezolúcii o regionálnych iniciatívach na r. 2016-2018 bolo dohodnuté prehodnotenie smerníc pre fungovanie regionálnych iniciatív. Počas stretnutia regionálnych iniciatív z podnetu predsedu MedWet bola dohodnutá užšia spolupráca a koordinácia regionálnych iniciatív a spracovanie návrhov pre aktualizáciu smerníc pre

iniciatívy s ich prerokovaním počas 51. zasadnutia Stáleho výboru v novembri 2015. Prijatý bol tiež nový Program komunikácie, výchovy, participácie a osvety (CEPA) na r. 2016-2021 a podpora pre sieť národných kontaktných osôb pre CEPA a výmenu skúseností, zmluvné strany boli vyzvané podporovať rozvoj vzdelávacích centier a školení. Rezolúcia o požiadavkách na vodu v mokradiach požaduje od zmluvných strán venovať zvýšenú pozornosť zabezpečeniu dostatku vody pre ochranu a múdre využívanie mokradí. Zvolený bol nový Stály výbor dohovoru, v ktorom bude najbližšie tri roky zastupovať Európu Estónsko, Azerbajdžan, Arménsko a Rumunsko (alternatívnymi členmi sú Rusko, Ukrajina a Francúzsko). Na záver bola schválená Deklarácia z Punta del Este. Na 50. zasadnutí Stáleho výboru pred otvorením COP12 bola schválená navrhovaná dotácia z rozpočtu dohovoru pre Karpatskú iniciatívu pre mokrade (poslednýkrát, podľa pravidiel môže byť podpora poskytnutá najviac 6 rokov). Nasledujúce 13. zasadnutie zmluvných strán sa uskutoční v roku 2018 v Dubaji v Spojených arabských emirátoch.

Jedným so sprievodných podujatí bolo aj stretnutie Karpatskej iniciatívy pre mokrade (CWI), ktorú koordinuje ŠOP SR. Prerokovaný bol najmä návrh projektového zámeru pre implementáciu plánu činnosti CWI a zabezpečenie financovania iniciatívy a priority na ďalšie obdobie.

10. Úlohy vyplývajúce zo zahraničnej pracovnej cesty:

- Spracovať závery a výsledky COP12 a informovať o príslušných rezolúciách relevantné odbory MŽP SR a rezortné organizácie.
- Porovnať schválené znenie Strategického plánu Ramsarského dohovoru na roky 2016-2024 s obsahom aktualizovaného Programu starostlivosti o mokrade Slovenska a Akčným plánom na roky 2015-2018, zahrnúť úlohy do PHÚ MŽP SR, ŠOP SR a iných organizácií a pravidelne vyhodnocovať plnenie.
- Aktualizovať Ramsarské informačné formuláre a mapy všetkých ramsarských lokalít na Slovensku a zabezpečiť vyriešenie problematických lokalít a odsúhlasenie MŽP SR.
- Vypracovať návrh na zaradenie novej lokality medzinárodného významu na Slovensku zahŕňajúcej rašeliniská do ramsarského zoznamu a zabezpečiť revitalizáciu poškodených rašelinísk.
- Využívať nástroje na hodnotenie efektívnosti manažmentu chránených území/ramsarských lokalít (CPAMETT, R-METT) správcami lokalít.
- Vypracovať a realizovať program CEPA na národnej úrovni a na úrovni Karpatskej iniciatívy pre mokrade (CWI) a zvýšiť tým postavenie a zviditeľnenie Ramsarského dohovoru, zabezpečiť preklad relevantných príručiek a metodík, vzdelávacích materiálov a vypracovať návrh projektu na implementáciu tejto úlohy.
- Požiadat sekretariát Karpatského dohovoru o prerokovanie postavenia Karpatskej iniciatívy pre mokrade (CWI) v rámci Karpatského dohovoru.
- Zabezpečiť účasť na najbližšom zasadnutí Stáleho výboru Ramsarského dohovoru v Glante (Švajčiarsko) a pripravovanom stretnutí regionálnych iniciatív.
- Zabezpečiť finančnú podporu pre Karpatskú iniciatívu pre mokrade (CWI) a zvážiť dobrovoľné príspevky SR na činnosť Ramsarského dohovoru.
- Pripraviť a prerokovať návrh projektu pre podporu činnosti a implementáciu plánu práce CWI a na zviditeľnenie CWI, vrátane konferencií zmluvných strán Ramsarského a Karpatského dohovoru.
- Propagovať možnosť akreditácie mokrad'ového sídla Ramsarského dohovoru na Slovensku a v karpatskom regióne a prerokovať možnosti vytvorenia podmienok pre nominácie (napr. spoločná nominácia Bratislava-Viedeň).

Správu vypracoval: RNDr. Ján Kadlečík